

KÜRESELLEŞMENİN DOĞU, BATI TEKSTİL SANATLARINA ETKİLERİ VE YENİ YAKLAŞIMLAR

CATERARSI.FIN

Beşiktaş Çerçevesinde
İktisadiyatı (Mimarlık) Tasarım Bölümü
İstanbul

caferarsifin@beykent.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, tekstil sanatları, kamusal alan

Özet

Küreselleşmenin tekstil sanatlarına etkilerine baktığımızda, Doğu ve Batı etkileşimin zamanla hem daha yoğunlaştığını (çünkü) incelemek gerektiğini, Doğu ve Batı kültürleri tarih sürecinde tekstil sanatları ile ilgili etkileşimi içinde bulundurmaktadır. Her kültür kendi geleneklerinden gelen kuralları ile yaratımlarını oluşturmuştur. Etkileşimin hızı süratlenmiş olmasa da, fikir, arıyıcı, estetik, malzeme, gelenek ve teknoloji ile tekstil sanatlarının hızla etkileşimi olduğu, etkileşimin zaman zaman farklı yönüne sahip değişimleri içermektedir. Bu süreçler etkileşim kimi zaman geleneksel ile modern arasında kendi yerini bulmaya çalışırken, kimi zaman fikir ve anlayış farklılıklarından kaynaklı kopukluklar yaşanmıştır.

Günümüzde bilimsel gelişmeler insan yaşamını doğrudan etkilemektedir. Tekstil sanatları, bilimsel gelişmelerin ve teknolojilerin nesnel yansımaları uygulanabilirlik örneğiyle günümüz sanatçıları için önemlidir. Disiplinler arası çalışmalar katıldığı günümüz sanatçıları, tekstil sanatları, sanatçıların günümüze devanı etmektedir. Tekstil sanatları küreselleşme günümüz teknolojik ilerlemeleri ile birlikte çağdaş sanatçıların uyguladıkları bir süreçte yerini almaktadır. Tekstil sanatlarında yeni arayışlar diğer yeni sanat türleri ile mümkün olmaktadır. Günümüzde bilinen geleneksel üretim yöntemleriyle göre, yavaş ve tekniğin (süremlilik) etkileri daha kuvvetli yapılar gerçekleştirilmektedir. Günümüzde tekstil sanatlarında, sanatçıların edindiği ilhamlar uygulanabilir yapıtlara dönüştürülerek sergilenmektedir. Yine ilhamın diğer yönleri de, edinebileceğimiz uygulamaların günümüzde uygulanabilirliğine dönüştürülmüştür.

Küreselleşmenin tekstil sanatlarına etkileri

Küreselleşmenin farklı yönleri etkileri ve etkileri ile günümüzün devanı erdği izlenimlere sahiptir. Küreselleşme hareketi dünyanın son 50 yıl içinde, teknolojik yenilikler ve iletişim teknolojilerinin, iletişim araçları ile günümüze dönüştürülmüştür. Küreselleşmenin etkilerini, tekstil sanatları disiplin açısından kavrayarak inceleyebiliriz. Günümüzde farklı yönleri ile, geleneksel el sanatlarından, çağdaş güncel tekstil sanatlarına kadar uzanan çok geniş kapsamı içermektedir. Etkileşimin etkilerinin unsurları incelediklerimizde, bu süreçte, malzeme, gelenek, fikir, tasarım, bilim, teknoloji ile tekstil sanatlarının yavaş ve küreselleşme etkileri farklılıklarla dolu olacaktır. Tarihsel süreçte bilimsel dönem ve zaman kavramları ile, günümüzde sanatçıların edindiği ilhamın yansımaları dünya geneline yayılmaktadır. Küreselleşme ile ilgili yön-

lendiren sanat hareketlerinin odak merkezleri yön değiştirdikçe, etkileşim rüzgarları zaman zaman yön değiştirerek varlığını sürekli hissettirmiştir. Sanatçılar etkileşimle kimi zaman yerel gelenekler ile küresel bireysellikler arası, kimi zaman geleneksel ile modern arasında kendi yerlerini bulmaya çalışmaktadırlar.

Şekil 1. Nohy Miyako, Japonya [5]

*Yaratmak, İnsanın doğa varlığına insansal bir katkısıdır. Diğer canlılar doğa varlığını, empirik dünyayı aynen aynen benimsedikleri, ona uyum sağladıkları halde, insani doğaya bir insansal dünya katarak doğaya insansal bir doğa varlığı haline gelir. Empirik dünyanın, doğa dünyasının, bir oluşum ve yok oluş dünyası olmasına karşılık, insanın yaratma eylemi meydana getirdiği, en geniş anlamda sanat ürünleri dünyası, süreklilik kazanmış bir varlık dünyasıdır. [6]

Şekil 2. Yayı : Kiyoku Kiyomi, Japonya, dolgu ima tekniği
13. Jüzan Biennial [6]

Doğu - Batı Tekstil sanatları etkileşimleri

1919'da Almanya'da kurulan Bauhaus okulu kapsamında dokuma atölyelerinde; üretilen tekstiller; estetik değerleri fonksiyonel göründe bütünlleştirilerek üretilmiş olan tekstiller tekstil sanatı ve tasarımı açısından önemli tarihsel niteliğe sahiptir. [2]

Almanya'da başlayan tasarım hareketleri okulun kapatılmasından sonra doğuyu ve batıya etkileri devam etmiştir.

Şekil 3. Asafdeir Makarov Korkmaz Çin, 15., Lozan Bienali [7]

"Bir yılda bir düzenlenen Uluslararası Lozan Tapestry Bienali tüm tekstil dokuma sanatçıları için toparlayıcı ve canlandırıcı bir odak noktası olur ve gelişimin değerlendirilmesinde devamlılık sağlayarak likit alışverişlerinin arenasını olma görevini üstlenir. [3]Avrupa'da 1966'da düzenlenmeye başlayan Lozan tapestry bienalleri, tekstil sanatları disiplini içinde yapılmıştır. 30 yıllık süreçte 15 bienal düzenlenmiştir. Dünyanın farklı bölgelerinde yerel tekstil sanatı üreten sanatçıların ürettikleri yapıtlar küreselleşen nitelikte sergiler ile sanat ortamına sunulmuştur. Lozan bienallerinde batı'dan ve doğu'dan birçok tekstil sanatçısının ürettikleri yapıtları ve sanatçıları bir araya getirdi. Tekstil sanatlarının kavramsal sınırlarını, günün sergilenmesine onay verdiği doğu'dan ve batı'dan gelen yapıtlar belirlemiştir.

Uzak doğu Japonya'nın geleneksel yerel el sanatları arasında yeri olan "Shibori" tekniği kumaşın katlanarak dikişle veya bağlanarak boyanmaya karşı rezervlenmesi ile yapılmaktadır. Küreselleşme ile Avrupa'nın birçok ülkesinde, A.B.D. Türkiye ve neredeyse tüm Dünya'da yaygın kullanılır hale gelmiştir. Shibori tekniği "rezervli bağlama batık" olarak bilinen batık uygulamadan çok farklı değildir. Küreselleşme ile "Shibori" sözcüğü tekstil sanatıyla uğraşan sanatçılar arasında popüler olmuştur. Bir çok batılı sanatçı, hatta yerel sanatçılarımız sanatsal nitelikte çalışmalarında, teknik tanımlama olarak "shibori" sözcüğünü kullanmaktadır. Şekil 4.

Şekil 4. Helen Boland, İngiltere, Shibori [8]

Diğer bir örnek, Japon kültüründe özel anlam ve yeri olan "kimono" giysi modeli; küreselleşme ile yerel sınırların dışında pek çok sanatçı tarafından kullanılı gelmektedir. Sanatsal yaratıda sembolik form olarak batılı ve yerel sanatçılarımız tarafından kullanılmıştır. Küreselleşme Sanatsal disiplinler arası pek çok benzer örneği içermektedir. Örneğin Osmanlı padişahlarının kullandıkları "Kaftan" giysi modeli yine plastik sanatlarla uğraşan sanatçılar tarafından sembolik form olarak kullanıldığı görülmektedir.

Şekil 5. Malgorzata Sliwa, Pekonya IX

Yeni yaklaşımlar

Tekstil sanatlarında yeni yaklaşımlar, bilinen gelenekselleşmiş sanatsal üretimlere karşı daha yaratıcı deneysel araştırmalara yönelik sanatçıların oluşturdukları eğilimlerdir. Tekstil sanatları sergilerinde; izleyicinin sergilenen yapıta dahil olduğu interaktif yapıtlara güncel sergilerde rastlanmaktadır. Günümüzde bilimsel gelişmeler insan yaşamını doğrudan etkilemektedir. Küreselleşmenin güncel enstrümanları, yüksek teknolojik ürünlerin yeni yaratıya olanak sağlayan arayışlarla devam etmektedir. Sergileme pratiklerinin gelenekselleştiği galeri mekanlarına karşı, kamusal alanların tekstil sanatçıları tarafından güncel kullanımı yeni arayışlarla yaygınlaşmaktadır.

Şekil 6.
Christy Macdon,
ABD [10]

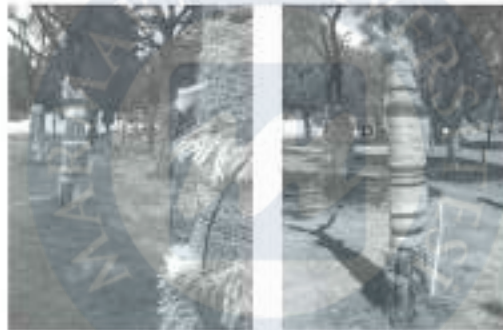
Şekil 7.
Eustacia Layne, ABD [11]

Kamusal alanda sanatsal tekstil

Kamusal alan; Kamunun hiç bir sınıf farklılığına ve ayrıcalığına gözetilmeden, meydan, park, yeşil alanlar, sokak, cadde, müze, üniversite, toplu taşıma açık olan gar, metro, liman, iskele vb. alanların toplumdaki bireylerin ortak kullanımına açık olan tüm kamusal alanların kullanımıdır. "Kamusal alanlar, bir kentin tümünün hem fiziksel, hem sosyo - kültürel hem de siyasi yapısı hakkında bilgi alınabilecek yerlerdir. Geleneksel kamusal alanlar; tarihi, pedagojik kullanım ve estetik değerleriyle kolektif belleğin oluşumuna katkısı olan en önemli kentsel alanlardır. [10]Şekil 8-11

Şekil 8-9. Çalır Arslan, "Doğam Sergisi" Beykent Üniversitesi, Ekim 2005

Şekil 10. Gül Bektaş, "Dokunmay Ağaçlar Sergisi"

Şekil 11. Eczacıoğlu Özgürülük, "Nisan 2008"

Sonuç

Tekstil lif sanatları, bilimsel gelişmelerin ve teknolojilerin nesnel yansımalarının uygulandığı lif özlü yapılar ile günümüz sanatta sunulmaktadır. Disiplinler arası sınırların kalktığı günümüz sanatında, tekstil lif özlü yapılar sanatta güncel olmaya devam etmektedir. Tekstil lif sanatları küreselleşen günümüz teknolojik olanaklar ile birlikte çağdaş modern sanat uygulamaları arasında yerini almaktadır. Tekstil sanatlarında yeni arayışlar gelişen yeni teknolojiler ile mümkün olmaktadır. Günümüzde bilinen geleneksel üretim yöntemlerine göre, yüksek teknoloji ürünü daha çarpıcı etkileri daha kuvvetli yapılar gerçekleştirilmektedir. Günümüzde tekstil sanatlarında, görsel düşünebildiğimiz fikirler uygulanabilir yapılara dönüşebilir seviyeye gelmektedir. Yirmi yıl önce hayal bile edemeyeceğimiz uygulamaların günümüzde uygulanabilirliğini görmekteyiz.

Kaynaklar

1. I. Turan, Tasarım Felsefesi Giriş, Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, s.51,2004
2. W.S. Wortman, Bauhaus textiles and the weaving workshop, Thames and Hudson, s.15,16,1993
3. S. Özyay, Dünden bugüne dokuma resim sanatı, T.C.XXX ve Tarih B yayımları, s.49,200
4. P. Gökçü, Kentel Mekanda Kurumsal Alanın Yeni, Başlam yayımları 295, s.53,2008
5. S.E. Biddoc, Clarke, M.O. Harmony, Tekno Textiles 2, Thames and Hudson, s.122,2007
6. 13e Biennale internationale de la tapisserie, Lausanne p.1, 1987
7. 15e Biennale internationale de la tapisserie, Lausanne p.95, 1992
8. C. Dussol, Textiles Now, Laurence King publishing p.155,2008
9. S.E. Biddoc, Clarke, M.O. Harmony, Tekno Textiles 2, Thames and Hudson, s.164,2007
10. Kaunas Art Biennial TEXTILE 07, p.290, Kaunas 2007
11. S.E. Biddoc, Clarke, M.O. Harmony, Tekno Textiles 2, Thames and Hudson, s.77,2007

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

EFFECTS OF GLOBALIZATION ON EASTERN AND WESTERN TEXTILE ARTS AND INDIVIDUAL NEW APPROACHES

CAFER ARSLAN

Beykent University
Department of Textile and Fashion Design
İSTANBUL

caferarslan@beykent.edu.tr

Keywords : Globalization, Textile Arts, Public space

Abstract

When we look at the effects of globalization on textile arts, it is necessary to carefully examine in which directions the east and west interaction is in time. In history, eastern and western cultures have become in continuous interaction in textile arts. Every culture has formed its creation boundaries through rules coming from its own traditions. When we examine instances of the interaction, investigating how textile arts are affected with opinion, understanding, aesthetics, material, tradition and technology and how the interaction wind turns to different directions from time to time will be useful. The interaction sometimes tried to find its own place between tradition and modern and sometimes bridged between opinion and understanding differences.

Today scientific developments directly affect human life. Textile fibre arts together with fibre based works on which objective reflections of scientific developments and technologies are applied are presented in today's art. In today's art in which interdisciplinary boundaries are removed, textile fibre based works continue to keep up to date. Textile fibre arts have been taking their place among contemporary modern art applications together with today's globalizing technologic facilities. New seeking becomes possible with new developing technologies. According to conventional production methods known today, stronger works, which are new technology products and have more striking effects, are realized. Today in textile arts, opinions we can think visually come to the level of transforming into applicable works. We see that applications, which we can't even imagine before twenty years, can be applied today.

The effects of globalization on textile art

Different way the effects of globalization and the reaction was monitored with a current resume. Globalization movement in the last 50 years, technological innovations and advanced communications technologies that are accelerating. Effects of globalization, textile art, let's review the issue in terms of discipline. In different regions of the world, from traditional handicrafts, ranging from modern contemporary textile art includes a wide range. When we examine the factors that determine the interaction, ideas, thoughts, understanding, materials, traditions, form, shape, design, science, technology, technology of textile art from local to global in

determining how effective they are. Certain period of time in the historical process and a strong reflection effect of the art movement has spread worldwide. Global interaction directs the focus of the art movement centers; change their direction, the interaction of the wind direction changed from time to time have felt the continuous presence. Artists sometimes local traditions and global interaction between individuality, sometimes to find their place between traditional and modern work.

Image1: By Issey Miyake, Japan (1971)

"Creating, pertain to the existence of human nature is a contribution. Existence of other creatures of nature, exactly as they adopt the same empirical world, though they're adapting to it, adding a world that pertain to human nature, nature makes the presence of a nature pertain. Empirical world, the nature of the world, one that corresponds to the formation and destruction of the world, people with the power to bring about the creation of that world of art in its broadest sense, sustainability is a world of winning presence. (1)

Image2: By Hyoko Kuma, Japan, weaving, 1994, Lausanne Biennale (2)

East - West Textile Arts interactions

Founded in 1919 in Germany Bauhaus weaving workshop in the context of schools, produced textiles, aesthetic values, functional products which are all making the art of textiles and textile design has a significant historical properties. (2)

The design movement began in Germany after the closure of the school to the east and west has continued to impact,

Image 3: By Asoudou Malakou Markov, China, 15th Lausanne Biennale [7]

"Two years at the International Lausanne Tapestry Biennial, all textile weaving artists to gather user and invigorating the focus will be development and evaluation of continuity by enabling the exchange of ideas of the arena to be undertaken will" [3] Europe in 1966 to be held regularly starting the Lausanne Tapestry Biennale, textile in arts disciplines have been. 15th Biennale was held in 30 years time. In different parts of the world produced by local textile artists to produce art works on display in the globalized nature and art and the present. From the west and east from Lausanne Biennale produced many works of textile artists and artists brought together. Conceptual boundaries of textile art, the jury has given its consent to be exhibited from the east and west have been identified from work.

For East between Japan's traditional local hand-crafts in the "Shibori" technique, by folding the fabric with stitches or be connected with the reserves against staining yapılmaktadır. With globalization, many countries in Europe, the U.S, Turkey and have become widely used in almost all the world. Shibori technique "Connecting batik reserves" is not very different from the application known as batik. Globalization and "Shibori" word textile art has become popular among artists dealing with. Many Western artists, even in the work of local artists in the artistic quality, technical description as "shibori" is a word. Image 4

Image 4: By Helen Boland, UK, Shibori (10)

Another example, in Japanese culture and the special meaning of "kimono" dress pattern, with the local limits of globalization than has been used by many artists. Artistic creation as a symbolic form is used by Western and local artists. Globalization, interdisciplinary art contains many similar examples. For example the Ottoman sultans used the "Kaftan" model with clothes still in plastic art by the artists involved is seen as a symbolic form.

Image 5. By Małgorzata Skuza, Poland [9]

New approaches

Textile art, new approaches, known artistic production than a traditional creative artists have created a trend toward experimental research are. Textile arts exhibitions, the audience for works in the interactive exhibits, including works to be found in current exhibitions. Today, scientific advances are directly affecting human life. Contemporary globalization instruments, high-technology products that enable new creative resume is to search for. Although the traditional practice of displaying the gallery space becomes the public space by the current use of the textile artists in search of a new widespread.

Image 6.
By Cristy
Malton, USA [10]

Image 7.
By Barbara Layne, USA [11]

Textile art in public spaces

Public sphere, the public's respect without any class distinctions and privileges, squares, parks, green spaces, streets, roads, museums, universities, public transportation is on the station, subway, port, dock, etc., areas open to common use in society of individuals is the use of all public areas. "Public spaces, all of a city both physically and socio - cultural and political structures that can be taken about the places. Traditional public spaces, historical, educational use and aesthetic value of their contribution to the formation of collective memory, the most important urban areas. [4] Image 8-11

Image 8-9. By Cüneyt Arslan, "Yıka" Exhibitions, Beykent University, October 2008

Image 10. By Gül Bulut, "Woven wood exhibition"

Image 11. Güneş Özgüç, "Orjinalite" April 2008

Result

Textile fibre arts together with fibre based works on which objective reflections of scientific developments and technologies are applied are presented in today's art. In today's art in which interdisciplinary boundaries are removed, textile fibre based works continue to keep up to date. Textile fibre arts have been taking their place among contemporary modern art applications together with today's globalizing technologic facilities. New seeking becomes possible with new developing technologies. According to conventional production methods known today, stronger works, which are new technology products and have more striking effects, are realized. Today in textile arts, opinions we can think visually come to the level of transforming into applicable works. We see that applications, which we can't even imagine before twenty years, can be applied today.

References

1. Ünal, Tasarım Felsefesi ve Güncel Sanat Endüstri Merkezi Yayınları, s.57, 2014
2. W's Weisman, Bauhaus textiles and the weaving workshop, Thames and Hudson, s.15, 16, 1993
3. S. Özgüç, Dünyanın bu güne dokuma esmi sanatı, TC Kültür ve Turizm Bakanlığı, s.49, 2001
4. F. Özgüç, Kentel Akademi Akademi Alanları, Kent, Bağlam yayını, s.95, s.33, 2008
5. S.E. Braddock, Clarke, M. O'Hanrahan, Teknis Textiles 2, Thames and Hudson, s.122, 2007
6. The Biennale internationale de la tapisserie, Lausanne, p. 1, 1987
7. The Biennale internationale de la tapisserie, Lausanne, p. 95, 1992
8. C. Dursun, Textiles Now, Laurence King publishing, p.155, 2008
9. S.E. Braddock, Clarke, M. O'Hanrahan, Teknis Textiles 2, Thames and Hudson, s.164, 2007
10. Kapsam Art Biennial TEXTURE 02, p. 240, Kasım 2007
11. S.E. Braddock, Clarke, M. O'Hanrahan, Teknis Textiles 2, Thames and Hudson, s.27, 2007

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ